

AZZ Pracowników NBP

KZZ Pracowników NBP

ZZ Pracowników NBP

Warszawa, 31 stycznia 2019 r.

Szanowny Panie Prezydencie

My członkowie związków zawodowych działających w Narodowym Banku Polskim, wobec uchwalenia przez Parlament zmian do *projektu ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne zmianie i ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz ustawy, zwracamy się z uprzejmą prośbą o skierowanie projektu ustawy do Trybunału Konstytucyjnego, w celu wykluczenia wszelkich wątpliwości, co do zgodności przepisów projektowanej ustawy z art. 47 i art. 61 Konstytucji RP, w odniesieniu do osób niewchodzących w skład organów Narodowego Banku Polskiego.*

Prezentujemy stanowisko, że **zmiany w zasadach wynagradzania stosowanych w banku centralnym oraz w zakresie ich jawności i transparentności są potrzebne**. Podzielamy też pogląd, że wysokość wynagrodzenia pracowników banku powinna być ściśle związana z ich odpowiedzialnością za realizowane zadania i przydatnością dla NBP, a ocena polityki płacowej w NBP nie powinna być dokonywana przez pryzmat indywidualnych zdarzeń. W celu zapobieżenia skutkom społecznym oraz osobistym, jakie może wywołać publikacja danych o wynagrodzeniach wypłaconych w ciągu ostatnich 24 lat, jako wieloletni pracownicy NBP, rozumiejący ważność celu i zadań NBP dla dobra obywateli RP oraz wymagania i oczekiwania stawiane jego pracownikom, co do ich wiedzy i zaangażowania, prosimy Pana Prezydenta o uwzględnienie poniższego stanowiska.

Wyrażamy zaniepokojenie projektowanym przepisem, który obliguje Bank do opublikowania wrażliwych danych, dotyczących - uzyskanych na przestrzeni ćwierćwiecza - wynagrodzeń pracowników NBP, którzy stanowili bądź stanowią kadre kierowniczą lub odpowiadającą im płacowo. Naszym zdaniem, **publikacje te mogą spowodować eskalację mowy nienawiści**, w stosunku do osób pracujących w NBP i ich rodzin oraz zdeprecjonować i obniżyć zaufanie publiczne do banku centralnego oraz pracujących w nim w osób. Koleżanki i Koledzy już doświadczają tych przykładów. Należy również wziąć pod uwagę, że w wielu przypadkach osoby, których mógłby dotyczyć projektowany przepis, już nie żyją albo ich sytuacja życiowa jest skomplikowana rodzinnie i społecznie.

Sądzymy, że **ujawnienie wynagrodzeń pracowników NBP powinno odbyć się z poszanowaniem ich dóbr osobistych i wpisywać się w rozwiązania systemowe, które powinny być ustalone dla wszystkich instytucji publicznych**. W przeciwnym wypadku pracownicy NBP stracą poczucie dumy, które było ich udziałem od 30 lat, kiedy w okresie transformacji systemowej rozpoczęli budowę niezależnego banku centralnego spełniającego swój cel i zadania w realiach gospodarki rynkowej, a w skrajnych przypadkach mogą czuć się dyskryminowani ze względu na zatrudnienie. NBP jest bankiem centralnym bardzo wysoko ocenianym za realizację powierzonych mu zadań, zarówno w polskim sektorze bankowym, jak i wśród europejskich banków centralnych. Oceniając więc NBP, w tym też jego pracowników, trzeba mieć na uwadze efekty działalności banku i jego dokonania: niska inflacja, stabilny sektor finansowy, brak zakłóceń w rozliczeniach pieniężnych, czy obsłudze bankowej budżetu państwa (w tym w zbieraniu podatków), które stanowią „krwioobieg” systemu finansowego państwa, płynne regulowanie obiegu pieniądza w państwie.

NBP, realizując swoje zadania i cel, nie działa dla zysku, ale „pro publico bono”, musi liczyć się z tym, że aby zapewnić: (i) niską inflację (stabilność cen), (ii) płynność płatniczą kraju i bieżące regulowanie zobowiązań wobec zagranicy, czy też zadłużenia zagranicznego Polski, (iii) stabilność sektora finansowego ponosi koszty, w tym na wynagrodzenia. Ale NBP i jego pracownicy, nie powinni być oceniani przez pryzmat wyniku finansowego. Ocena poziomu wynagrodzeń pracowników NBP na różnych szczeblach zawodowych powinna być też postrzegana przez pryzmat osiągnięć trzech dekad działalności. Pracownicy NBP, bardzo często legitymujący się wybitnie specjalistyczną i unikatową wiedzą z zakresu bankowości centralnej, są współautorami sukcesu nie tylko polskiego systemu bankowego, ale szerzej, gdyż także systemu finansowego. Ich kompetencje i kwalifikacje oraz spokój i zaufanie do zatrudniającej ich instytucji, jaki towarzyszył wypełnianiu przez nich swoich zadań, skutkowało osiągnięciem wysokich standardów pracy. Zaburzenie tej sytuacji przez **zastosowane ograniczenia do wskaźnika 60 % (na stanowiskach kierowniczych lub im płacowo równorzędnych) jest w naszej ocenie krzywdzące, gdyż wskaźnik ten dotknie pośrednio każdego pracownika NBP - w odpowiednim i proporcjonalnym stopniu.**

W związku z tym podajemy pod rozwagę, **podniesienie uchwalonego wskaźnika 0,6-krotności wynagrodzenia Prezesa NBP do poziomu 0,8.** Pozwoli to NBP na dopasowywanie swoich płac do zmieniającego się sektora bankowego i uchroni przed odpiływem najlepszych fachowców, o unikatowej na rynku wiedzy. Obecnie **proponowane zmiany negatywnie wpłyną na zdolność NBP do zatrudniania i zatrzymywania pracowników w celu niezależnego wykonywania zadań nałożonych na bank centralny.**

Niemniej groźne z punktu widzenia pracowników NBP, niebędących osobami pełniącymi funkcje publiczne, jest nieograniczony przepisami ustawy o ochronie informacji niejawnych, dostęp do informacji o ich wynagrodzeniach, szczególnie w horyzoncie ćwierćwiecza. Kategoria osób pełniących funkcje publiczne nie może obejmować funkcji, które nie mają żadnego związku z władztwem publicznym (imperium), ani z gospodarowaniem mienia (dominium). W przeciwnym wypadku istnieje zagrożenie, że **pracownicy NBP nie pełniący przeciw funkcji publicznych zostaną bezwzględnie odarci z wszelkiej prywatności oraz narażeni na mowę nienawiści.** Sztuczne poszerzanie zakresu pojęcia osób pełniących funkcje publiczne nie powinno być - naszym zdaniem - wykorzystywane jako narzędzie do naprawy nieprawidłowo ukształtowanych stosunków zawodowych.

Proponujemy zatem przyjęcie wzorem m.in. Europejskiego Banku Centralnego **publikowanie w sprawozdaniu z działalności NBP wynagrodzeń członków organów NBP (jako osób publicznych), jak również siatki płac na poszczególnych stanowiskach.** Jednak, bez udostępniania jako informacji publicznej danych o wynagrodzeniach pracowników NBP, z imienia i nazwiska oraz ich sytuacji majątkowej.

W imię Racji Stanu Rzeczypospolitej Polskiej oraz w imieniu pracowników NBP zrzeszonych w związkach zawodowych działających w NBP apelujemy do Pana Prezydenta o spowodowanie przekształcenia projektu ustawy w sposób, który zapewni wszystkim pracownikom NBP realizowanie przez nich, w spokoju i bez obaw o szykany kierowane w ich kierunku, i skierowanie ustawy do Trybunału Konstytucyjnego, w celu rozwiania powyższych wątpliwości.

Marcel Klupiec

J. Włodarska-Gis

Łucyja Ingraj Szalanka

Ewa Jankowska

Do wiadomości:
Rzecznik Praw Obywatelskich
Komisja Krajowa NSZZ Solidarność,
Centrala OPZZ
Prasa, pap